

Justyna Mańkowska

Cześć! Tu Fundacja Katarynka. Działamy od 2010 roku, by zmieniać świat na bardziej dostępny. Zapraszamy cię na spotkania z praktykami dostępności, jej odbiorcami i ludźmi kultury. To jest podcast o dostępności.

Justyna Mańkowska

Spotykamy się dzisiaj kinie, nowe Horyzonty przy naprawdę niezwyklej okazji, czyli pokaz filmu, Johnny z audiodeskrypcją, z napisami, z tłumaczeniem na język migowy, a ze mną jest Daniel Jaroszek, reżyser filmu Johnny. Daniel, dlaczego się zdecydowałeś dzisiaj pokonać trasę z Zakopanego do Wrocławia, żeby nas odwiedzić?

Daniel Jaroszek

Ja się nie zdecydowałem. To ja poczułem, że ja powinienem to absolutnie być, bo to jest tak niezwykle pokaz z tak niezwykle widownią, że ja już od rana panie o piątej rano się obudziłem mówienie dobra czasie jakoś ładnie ubrać dla tych państwa i coś mądrego przygotować w głowie, żeby nie walnąć jakiejś gafy. I rzeczywiście ja tutaj tak jak już wcześniej mówiłem przed wejściem na salę. Ja miałem ciarki, jak zobaczyłem, z jaką widownią się dzisiaj zmierzę. Ja też to powtarzałem tam, że uważam, że to byłby jeden z najważniejszych pokazów dla Jana, bo to jest jego widownia, to są to jest widownia, dla której on by chciał, żeby ten film zrobić. No ja jako taka osoba, która jest wystawiona na tę pierwszą linię frontu, przyjechałem ten film tutaj zapowiedzieć no bo przecież nie pokazać ten film, pokazuje wspaniałe, kino nowe Horyzonty i bardzo im za to dziękuję, tak samo jak fundacji katarykarze organizujecie takie rzeczy. I to jest czy słou to ja jestem naprawdę poddyscytowany i bardzo wam gratuluję.

Justyna Mańkowska

A powiedz mi jak to jest kiedyś już miałaś okazję w takim wydarzeniu uczestniczyć w wydarzeniu powiedzmy dostępnym dla wszystkich dla różnorodnej publiczności?

Daniel Jaroszek

Nie nie. Ja przyznam szczerze, że jak kolaudowaliśmy audiodeskrypcję, to się zastanawiałem, czy tak naprawdę ktokolwiek z tego kiedykolwiek skorzysta i ostatnio mieliśmy rozmowę z panem producentem, który przytoczył mi statystyki, że w Polsce jest ponad 1 000 000 osób niewidomych. To jest ogromna liczba osób, dla których chino pewnie przez wiele wiele lat było czymś

niedostępny, a tak naprawdę oczywiście film to jest obrazek, ale też przesłanie filmu jego sens jego intencja. Szczególnie takiego filmu, który tutaj miałem przyjemność współtworzyć, no absolutnie powinna być dostępna dla wszystkich i ja naprawdę jestem szczerze wzruszony, że dzisiaj ten film ogląda taka widownia, takie niezwykle to jest.

Justyna Mańkowska

Powiem ci szczerze, że jak powiedziałaś, że kolaudowałaś audiodeskrypcję, pomyślałam: ła! Naprawdę wydaje mi się, że jesteś pierwszym reżyserem filmowym, który powiedział, że wysłuchał audiodeskrypcji i ją kolaudował. Co myślisz, jak w ogóle, jakie to były wrażenia, jakie albo, jakbyś chciał, żeby ta Audiodeskrypcja kiedyś wyglądała? Myślisz na ten temat?

Daniel Jaroszek

Ja nie ukrywam, że Audiodeskrypcja jest bardzo ciężka dla takiego zwykłego odbiorcy, jakim pewnie jestem ja do skolaudowania do wysłuchania i gdzieś tak podskórnie czułem mając też na uwadze, że my zrobiliśmy film na podstawie książki. Ta książka się ukazała i mamy audio Buka, że audiodeskrypcję mogłyby iść bardziej w stronę audio buchów z dołożonymi dialogami aktorskimi bądź czytanyymi dialogami przez aktorów i w ten sposób moglibyśmy trafiać właśnie do osób niedowidzących i niewidomych. I też zastanawiam się, czemu czemu tak się nie dzieje i tutaj naprawdę trzymam kciuki, żeby w tą stronę to wszystko szło, bo dzisiaj, jakby audio buki to jest rzecz normalna większość z nas jadąc samochodem, uprawiając sporty, słucha audiobooków albo podcastów. Ja jestem wielkim faem tej formy spędzania, spędzania wolnego czasu i wydaje mi się, że naprawdę niewiele pracy z naszej strony imowców producentów potrzeba, żeby przygotować coś niezwykle dla tego rodzaju odbiorców, więc tutaj trzymam kciuki, też będę naprawdę namawiał, żebyśmy dołożyli do tego coś, więcej może taki pierwiastek reżysii, żeby to nie była tylko taka bardzo czysta forma oddyskrypcji, tylko dajmy coś więcej, bo też w tej formie można naprawdę zbudować niezwykle słuchowisko. Niezwykły pokaz pokaz filmu.

Justyna Mańkowska

Super, że to mówisz powiedzieć, że my też czasem takie eksperymenty robimy jakiś czas temu, co prawda to jest taki wiesz, to nie jest kinowy, ale zrobiliśmy taką audiodeskrypcję do potopu, gdzie narratorem i właśnie tym głosem, który opisuje jest główny bohater i z niego wcielił się aktor, który doskonale też naśladował Daniela Olbrychskiego. I rzeczywiście to jest wyjątkowa rzecz, robi się z tego takie słuchowisko filmowe. Ja też jestem zdania, że to może być zupełnie nowa jakość, że to

nie musi być tylko dostępność albo odhaczenie jakiejś rubryki w umowie z polskim Instytutem sztuki filmowej, tylko rzeczywiście coś niezwykłego. Jakaś forma dzieła po prostu.

Daniel Jaroszek

Tak szczególnie, jeżeli mówimy o tak wielkiej grupie odbiorców, dla których kina to jest jakieś wyzwanie, żeby się tu pojawić. Też myślę, że no tu oczywiście jest masa wspaniałych gości widzów, ale też biorąc uwagę, ile tak naprawdę jest takich osób i jak można do nich trafić? No to myślę, że powinniśmy wszyscy zrobić rachunek sumienia i pochylić się na tym i podejść do tego, tak jak byśmy szykowali na nich chwili, to też z punktu widzenia ilości osób, do których można trafić czysto biznesową, jakkolwiek źle to zabrzmie to to jest naprawdę rzecz war. Także, więc będę będę absolutnie namawiał. Zresztą jestem umówiony na telefon tuż po naszych spotkaniach z panem producentem i na pewno mu przekażę, że Robert mogliśmy to zrobić lepiej.

Justyna Mańkowska

A powiedz mi, jakby jak widzisz to ja wiem, że ty mówisz, że nie do końca jesteś ze środowiska filmowego, ale jak środowisko kreatywne powiedzmy sobie w ogóle audiowizualne podchodzi do różnorodności odbiorcy. Czy w świecie reklamy teledysków filmów widzisz taki pęd, że coś się zaczyna w tą stronę dziać, że ludzie myślą o różnorodnych potrzebach odbiorców o tym, że ktoś niewidomy może będzie chciał zobaczyć teledysk albo właśnie film i że warto o nim pomyśleć jako o pełnoprawnym odbiorcy. Jak to jest.

Daniel Jaroszek

Niestety, jeszcze jest za mało rozmów na ten temat. Oczywiście, świat zmienia się w dużo lepszą stronę, jakby te podziały zaczynają zanikać, przestaliśmy polaryzować odbiorce itd. itd. ale rzeczywiście w perspektywie swojej kariery w reklamie może z raz 2 x zdarzyło mi się prowadzić rozmowy z klientem. Czy z agencjami reklamowymi, że Słuchajcie, a co z ludźmi, którzy nie widzą, albo są musi itd. itd. i to jest myślę ogromna dla nas teraz lekcja i nauka, żebyśmy odrobili tą pracę domową i też skierowali swoje spojrzenie w tą stronę i zdecydowanie lepiej się przełożyli. Myślę, że bardzo ciężko będzie stworzyć teledysk dla osób niewidomych, bo tutaj na szczęście muzyka jest na tyle wspaniała, że taka osoba może sobie z wizualizować swój teledysk i pewnie zrobi to lepiej niż większość reżyserów. W tym ja, bo to jest magia wyobraźni, ale rzeczywiście jest jeszcze masa masa rzeczy do zrobienia, żebyśmy do tych ludzi trafili i żebyśmy o nich nie zapominali na etapie już projektowania filmu teledysku czy projektu reklamowego.

Justyna Mańkowska

Wiem, że to takie pytanie trochę bardzo filozoficzne, ale czy wydaje się, że są jakieś zachęty, że jest coś takiego, co mogłoby sprawić, że reżyser filmowy weźmie to pod uwagę, że będzie mu zależało na tym, żeby film był dostępny dla wszystkich.

Daniel Jaroszek

Myślę, że musicie zapraszać reżyserów na takie spotkania, na jakie zaprosiliście mnie, bo rzeczywiście to jest coś, czego nie da się opisać. Ja nawet mając z tyłu głowy i mając świetny background, to, co wcześniej wspomnianego Czarka, czym się zajmujecie i też pogooglowałem, nie zdawałem sobie sprawy, z jakimi emocjami zderzę się, stojąc tuż przed wejściem na salę kinową z z tymi odbiorcami. No to jeden z najbardziej niezwykłych i najbardziej wzruszających dla mnie momentów, jaki, jaki przeżyłem w swojej karierze zawodowej i to jest chyba najlepsza droga, czyli trochę wy jesteście kluczem do tego, żeby coś się zmieniło i za to trzymam kciuki.

Justyna Mańkowska

Powiedz jeszcze, bo mówiliśmy tutaj o świecie reklamy. My często w świecie organizacji pozarządowych, które się zajmują właśnie dostępną kulturą. Mówimy sobie, że ten temat nie jest sexi, że to po prostu nie jest temat, który w branży kreatywną też do końca interesuje. Czy tym masz takie odczucie, że można coś zrobić, żeby ten temat stał się sekcji, żeby ta różnorodność z myślą o niepełnosprawności pojawiała się też jako temat po prostu w tym świecie kultury?

Daniel Jaroszek

Tu się trochę nie zgodzę, bo byłem na takim panelu dyskusyjnym przy okazji projektu, Papaya and Directors, gdzie swój spicz wystąpienie miała para niewidomych blogerów. Oni mają fantastycznie działające konta na Tiktoku. Pewnie kojarzysz tak ja byłem niezwykle nimi zauroczony, bo proszę wybaczyć, moją ignorancję, jeżeli nie pamiętam imion tej dwójki, wspaniałych bohaterów, ale pamiętam dokładnie ich wystąpienie, bo ja miałem chwilę przed nimi, które nie było tak fantastyczne, jakich, bo nagle na scenę wchodzi dwójka niewidomych blogerów i opisują w co są ubrani. I pamiętam, że dziewczyna pisała mam na sobie sukienkę, ona jest w kratę na nogach żółte, baletki szare rajstopy potem stanął obok niej kolega opisał swój wygląd, był jest w garniturze i mieli tak niezwykle dystans do tego, że są niewidomi, a potem zobaczyłem w dodatku ich filmy na tiktoku, gdzie się naśmiewają, naśmiewają, że na produktach jest często napisane jakiś kremach, bo akurat były kosmetyki już po pierwszym użyciu zobaczysz niezwykle blask swojej skóry. No i

będą ten film, że wysmarowała się da dziewczyna tym kremem i w niezwykle żartolinie w sposób powiedziała kurdę nic nie widzę i to mnie tak absolutnie urzekło, że oni w ten sposób do tego podchodzą z takim humorem z takim dystansem. I to, co niezwykle też mnie wzruszyło w ich wystąpieniu, że na końcu tego wystąpienia powiedzieli, Słuchajcie to, że jesteśmy niewidomi, niech nie sprawi, że teraz po tym, naszym wystąpieniu nie podejźcie do nas na bakięcie. My czekamy na rozmowy z wami. Ja rzeczywiście potem podglądałem, bo oczywiście zabrakło mi odwagi, żeby im powiedzieć, że są tak fantastycznie i mam nadzieję, że to do nich dotrze, bo robicie niezwykłą robotę, ale były tłumy. I myślę, że to był ich największy sukces tego wieczoru, że to oni skradli ten wieczór, pokazując, że będąc osobom niewdom można mieć do tego ogromny dystans i nawet z tego żartować. No bo co nam innego zostaje w ogóle jestem takim człowiekiem, który uważa, że wszystkie konflikty tego świata można rozwiązywać humorem poczuciem humoru i dystansem do tego, co się dzieje. I szalenie też do tego zachęcam.

Justyna Mańkowska

Super Danielu to ja na koniec chyba chciałam się zapytać jeszcze o twoje plany, o to, jak widzisz w ogóle swoją rolę, no bo umówmy się i Johnny to jest film o człowieku znanym, ale no jest to film społeczny, czy ty czy takie tematy właśnie społeczne związane też z wykluczeniem no z osobami słabszymi powiedzmy albo takimi, które potrzebują wsparcia. Czy to są tematy, które byś chciał poruszać, czy po prostu to jest jeden z tematów, które są ci bliskie.

Daniel Jaroszek

Absolutnie to jest coś, co jest mi bliskie i drugi film, nad którym już zaczęliśmy dość intensywną pracę i za kilka miesięcy wchodzimy na plan też dotyka osób tym razem grupy ludzi mierzących się z alkoholizmem grupy anonimowych alkoholików. Często to są osoby, które mają krzyżowe uzależnienia i o tym jest trochę ten film, bo tak naprawdę to też jest jakaś taka tajemnica poliszynela w naszym kraju w kraju, w którym sprzedają się jakiś złowrogie liczby małych tych małych pojemników z alkoholami, że u nas się o tym nie mówi. To jest u nas ten alkohol jest tak wpisany w kulturę, że to nie jest ciągle nic złego. Ja też nie chcę nagle w filmie oceniać, czy to jest dobre czy złe, jak to po prostu pokazać z mojej perspektywy, nad czym warto się pochylić. I co warto zauważyć, bo w filmie, nad którym pracujemy absolutnie alkoholikami, nie będą osoby niżni społeczne, tylko to będą takie osoby, jak ja czy państwo, którzy nas tutaj mijają w kinie, których nigdy w życiu byśmy nie powiedzieli, że mają problemy z alkoholizmem czy innymi uzależnieniami,

które krzyżowo w alkoholizmie występują, więc rzeczywiście tak tak bym chciał planować swą karierę, że te filmy, które będę robił poza tym, że one oczywiście będą oscylować w okolicy ki na środkach, które jest niezwykle bliskie, będą zawsze miały sobie tak jak mówi moja, że to będą po prostu mądry filmy, jeżeli to mi się uda realizować i w ten sposób opowiadać jakiś taki pierwiastek historii w postaci filmu. To będę niezwykle szczęśliwy, bo mam takie nieodparte może dość idealistyczne podejście do tego, że rzeczywiście kino jest w stanie wpływać na ludzi i coś zmienić, jeżeli nawet ten film zmieni życie 1 osoby, to warto było go zrobić.

Justyna Mańkowska

To jeszcze jednak pokuszę się o to jedno ostatnie pytania naszym hasłem, takim, które gdzieś tam przemycamy, jest kultura dla wszystkich takie hasło, które pojawia się gdzieś tam u nas przy różnego rodzaju wydarzeniach. Czy ty możesz powiedzieć, co to dla ciebie oznacza kultura dla wszystkich? Czy jest coś takiego?

Daniel Jaroszek

Tak ja myślę, że, gdy jest w ogóle wspaniałe hasło, bo też celem żadnego było trafienie do maksymalnie szerokiej grupy odbiorców, nie, dzieląc ich na biednych bogatych zdrowych chorych, wierzących niewierzących. I ja uważam zresztą to też bardzo często swojej pracy reklamowej. Podkreślałem, że nienawidzę stwierdzenia Polska b albo, że robimy teraz reklamy dla ludzi z jakiejś zupełnie innej niższej społecznej. Ja uważam, że jak podchodzimy do robienia sesji fotograficznej czy filmu to dzielenie ludzi, do których co się dawię jest pierwszy błąd, jak i się popełnia, jakby dla mnie stworzenie filmu teledysku. Czy już wcześniej wspomnianej sesji zdjęciowej zawsze miało taki cel, żeby to się podobało zarówno mi, co jest już największym wyzwaniem mojej żonie mojej babci mojej mamie, czyli wszystkim całemu Przekrojowi społecznemu, na jaki możemy sobie tutaj w obrębie chociażby mojej osoby pozwolić. Ja myślę, że to jest najważniejsze, żebyśmy o tym głośno mówili, bo robienie filmów dla bardzo wąskiej grupy. Ja to rozumiem, że jest takie zapotrzebowanie, są filmy festiwalowe, których ja też jestem fanem, ale wydaje mi się, że jest jeszcze duża duża praca przed nami do wykonania, żebyśmy wrócili do mądrych filmów dla wszystkich do filmów, które nie będą tylko komediami romantycznymi, chociaż też te mogą być wyjątkowo mądre, ale, że to będą takie filmy, na które naprawdę można ściągnąć dużą rzeszę odbiorców, bo żyjemy ciągle w kraju, gdzie mieszka 40 000 000 osób. I jest do kogo trafiać. Jest jest kogo zmieniać ciągle i jest sporo pracy i wierzę, że koledzy i koleżanki filmowcy fotografowie

twórcy teledysków czy nawet twórcy reklam będą o tym pamiętali, żebyśmy rzeczywiście myśleli o tym, że mamy tę ogromną możliwość w czasach, gdzie wszyscy są albo po lewej albo po prawej stronie tworzyć rzeczy, które będą ich zbliżają zbliżać do środka, bo tam pośrodku jest najlepsze miejsce dla wszystkich, a zrobiła się ogromna pustka. I myślę, że to jest ten moment, kiedy powinniśmy się zacząć rozpychać do środka.

Justyna Mańkowska

Super ten lub bardzo bardzo ci dziękuję, że przyjechaliście do nas, że spotkałeś się z nami z naszą publicznością. I już teraz bardzo serdecznie. Zapraszam cię tutaj na premierę swojego kolejnego filmu, na pewno będziemy co najmniej tak licznej grupie czekać na ciebie.

Daniel Jaroszek

Ja bardzo dziękuję, robicie Super robotę naprawdę dziękuję za zaproszenie. Dziękuję bardzo.

Justyna Mańkowska

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej na tematy dostępności zacząć działać albo sprawdzić inne tematy, które poruszamy w podkaście, znajdziesz nas na [spod i fie](#) lub w innym miejscu, w którym słuchasz podkastów na YouTube. Czy stronie www.kulturadlawszystkich.pl nasze podkasty mają transkrypcję, gdybyś chciał polecić je osobie słabo słyszającej link znajdziesz w opisie podkastów. Polecamy ci także strony [ww Fundacja katarynka PL](#) i [ww adapter PL](#), czyli pierwszy Portal filmowy z audiodeskrypcją napisami i tłumaczeniem na Polski język migowy zadanie publiczne współfinansowane ze środków PFRON otrzymanych od gminy Wrocław i Miejskiego ośrodka pomocy społecznej we Wrocławiu.